

פרשת לך לך+וירא

"בשיבה טובה" "זקן בא בימים"

מאת: זילברמן ראובן

reuven49@walla.co.il

מאמר זה נכתב בהמשך לרעיון של המילה "למען". ישנו מאמר בנושא זה.

תוך כדי קריאה בספר החומש בראשית פרשת לך לך ופרשת וירא.

נתקלתי בשתי מילים "בשיבה טובה" "זקנים באים בימים".

מילים אלו העלו את סקרנותי ורציתי לבדוק בתנך מי קיבל ומי נחון בתוארים האלו בתנ"ך.

מצאתי שמעט מאוד אנשים קיבלו את התארים האלו. תארים אלו ניתנו רק לאנשים מיוחדים שאמונתם באלוהים היתה מוחלטת ללא פשרות.

אנשים שיזהו את אלוקים ומאמינים בתהילתו והאריכו ימים.

-בראשית פרק ה " **כב ויתהלך חנוך את-האלהים**, אַחְרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-מְתוֹשֶׁלַח, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, שָׁנָה; וַיּוֹלֵד בָּנִים, וּבָנוֹת. **כג ויהי, כל-ימי חנוך, חמש וּשְׁשִׁים שָׁנָה, וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה.**

כד **ויתהלך חנוך, את-האלהים**; וְאֵינְנוּ, כִּי-לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים.
-בראשית פרק ו " **אֵלֶּה, תוֹלְדֹת נֹחַ--נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה, בְּדַרְתּוֹ:**

את-האלהים, התהלך-נח.....

-בראשית פרק ט "כח וַיְחִי-נֹחַ, אַחֲרֵי הַמַּבּוּל, שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה. כט וַיְהִי, כָּל-יְמֵי-נֹחַ, **תִּשְׁעַ מֵאוֹת שָׁנָה, וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה; וַיָּמָת.**

תהילים פרק קכח

א שִׁיר, הַמַּעֲלוֹת:

אֲשֶׁרִי, כָּל-יְרֵא יְהוָה-- הַהֲלֹךְ, בְּדַרְכָּיו.

ב יִגִּיעַ כַּפְיָךְ, כִּי תֹאכַל; אֲשֶׁרִיךְ, וְטוֹב לָךְ.

ג אֲשַׁתֶּךָ, כְּגִפְנוֹ פְרִיָה-- בְּיַרְכְּתֵי בֵיתְךָ:

ד בָּנֶיךָ, כְּשֹׁתְלֵי זֵיתִים-- סָבִיב, לְשִׁלְחָנְךָ.

ה הִנֵּה כִּי-כֹן, יִבְרַךְ גְּבֹר-- יְרֵא יְהוָה.

ו יִבְרַךְךָ יְהוָה, מִצִּיּוֹן: וַרְאֵה, בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם--כָּל, **יְמֵי חַיֶּיךָ.**

ז וַרְאֵה-בָּנִים לְבָנֶיךָ: שְׁלוֹם, עַל-יִשְׂרָאֵל.

דברים פרק ל פסוק כ

לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, לְשִׁמְעַ בְּקוֹלוֹ וּלְדַבְּרָה-בוֹ: כִּי הוּא חַיֶּיךָ, וְאַרְךָ יְמֵיךָ--לְשִׁבְתָּ עַל-הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב, לָתֵת לָהֶם.

אנשים שיזהו את אלוקים ומאמינים בתהילתו והאריכו ימים

שם	שיבה טובה	זקן בא בימים	שנות חיים	הערות
אברהם	בראשית 15טו "ואתה תבוא אל אבתיך בשלום תקבר בשיבה טובה" בראשית כה8 : ויגוע וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל עמיו"	בראשית כד11 : ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל"	175	בראשית כה וְאַלֶּהָ, וַיְמִי שָׁנֵי-חַיֵּי אַבְרָהָם--אֶשְׁר-חַי : מֵאֵת שָׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה, וְחָמֵשׁ שָׁנִים.
אברהם שרה		בראשית יח11 : ואברהם ושרה זקנים באים בימים חדל להיות לשרה ארח כנשים"	127) (שנים)	בראשית כג1 : ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה"
יהושע		יהושע יג1 : ויהושע זקן בא בימים ויאמר ה' אליו אתה זקנתה באת בימים והארץ נשארה הרבה מאד לרשתה" יהושע כג1 : ויהי מימים רבים אחרי אשר הניח ה' לישראל מכל איביהם מסביב ויהושע זקן בא בימים "	110	יהושע כד פסוק כט וַיְהִי, אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נוּן, עֶבֶד יְהוָה-- בֶּן-מֵאָה וָעֶשְׂרִי, שָׁנִים .
פנחס			כמה מאות שנה	ד"ר אלכסנדר קליין > פרשת השבוע > במדבר > פרשת פינחס: האם פינחס זכה לאריכות ימים? בהקדמתו למשנה תורה הרמב"ם כותב: "אלעזר ופינחס ויהושע שלשתם קבלו ממשה ... וקבל עלי מן הזקנים ומפינחס". מכאן עולה שהרמב"ם סבור כי פינחס חי שנים רבות – מתקופתו של משה רבנו עד זו של עלי הכהן. הרמב"ם למד את זה מן הנאמר במקרא, ממנו עולה לכאורה כי פינחס האריך ימים וחי כמה מאות שנה ומשום כך היה יכול לשמש כחוליה בשרשרת המסורה ולמסור את התורה לעלי..... אריכות ימים זו היא כנראה המקור לדעה כי פינחס לא רק זכה לאריכות ימים מופלגת, אלא אף זכה לחיי עולם ,
גדעון בן יואש השופט	שופטים ח32 : וימת גדעון בן יואש בשיבה טובה ויקבר בקבר יואש אביו בעפרה אבי העזרי"		לא כתוב	
דוד המלך	בשיבה וימת": דברי הימים א כט28 שבע ימים עשר וכבוד טובה "וימלך שלמה בנו תחתיו	מלכים א א1 : והמלך דוד זקן בא בימים ויכסהו בבגדים ולא יחם לו"	70	ראה ניספח בהמשך לטבלה לגבי הסבר ימי חייו של דוד המלך.

חשבון ימי חייו של דוד המלך

שמואל ב פרק ה

ג וַיָּבֹאוּ כָּל-זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל-הַמֶּלֶךְ, חֲבֵרוֹנָה, וַיִּכְרַת לָהֶם הַמֶּלֶךְ דָּוִד בְּרִית בְּחֵבְרוֹן, לִפְנֵי יְהוָה; וַיִּמְשְׁחוּ אֶת-דָּוִד לְמֶלֶךְ, עַל-יִשְׂרָאֵל.

זבן-שלושים שנה דוד, במלכו; ארבעים שנה, מלך. ה. בחברון מלך על-יהודה, שבע שנים וששה חדשים;

וּבִירוּשָׁלַם מֶלֶךְ, **שלושים ושש שנה**, עַל כָּל-יִשְׂרָאֵל, וַיְהוּדָה.
מלכים א פרק ב

א וַיִּקְרְבוּ יָמֵי-דָוִד, לָמוֹת; וַיֵּצֵא אֶת-שְׁלֹמֹה בְּנוֹ, לְאָמֹר. ב. אֲנֹכִי הֲלֹךְ, בְּדַרְךְךָ כָּל-הָאָרֶץ; וְחִזַּקְתָּ, וְהָיִיתָ לְאִישׁ. ג. וְשִׁמְרַתְּ אֶת-מִשְׁמַרְתִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, לְלַכֵּת בְּדַרְכֶיךָ לְשֹׁמֵר חֻקֹּתַי וּמִצְוֹתַי וּמִשְׁפָּטַי וְעֲדוּתַי, כַּכְתוּב, בְּתוֹרַת מֹשֶׁה--לְמַעַן תִּשְׁכַּח, אֶת כָּל-אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה, וְאֶת כָּל-אֲשֶׁר תִּפְּנֶה, שָׁם. ד. לְמַעַן יִקִּים יְהוָה אֶת-דָּבָרוֹ, אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלַי לְאָמֹר, אִם-יִשְׁמְרוּ בְּנֵיךָ אֶת-דַּרְכֶּךָ לְלַכֵּת לִפְנֵי בְּאֵמֹת, בְּכָל-לְבָבָם וּבְכָל-נַפְשָׁם: לְאָמֹר--לֹא-יִכְרַת לְךָ אִישׁ, מֵעַל כִּסֵּא יִשְׂרָאֵל. ה. וְגַם אֶתָּה יִדְעָתָה אֶת אֲשֶׁר-עָשִׂה לִּי יוֹאָב בֶּן-צְרוּיָה, אֲשֶׁר עָשָׂה לְשֹׁנֵי-שָׂרֵי צְבָאוֹת יִשְׂרָאֵל לְאַבְנֵר בֶּן-נֵר וְלַעֲמֶשָׂא בֶן-יֵתָר וַיְהַרְגֶם, וַיִּשְׁסֵם דָּמִי-מִלְחָמָה, בְּשָׂלֵם; וַיִּתֵּן דָּמִי מִלְחָמָה, בַּחֲגֵרְתוֹ אֲשֶׁר בְּמִתְנָיו, וּבְנַעֲלוֹ, אֲשֶׁר בְּרַגְלָיו. ו. וְעָשִׂיתָ, כַּחֲכַמְתָּךְ; וְלֹא-תוֹרַד שִׁיבְתוֹ בְּשָׂלֵם, שָׂאֵל. ז. וְלִבְנֵי בְרָזְלֵי הַגִּלְעָדִי תַעֲשֶׂה-חֶסֶד, וְהָיוּ בְּאֹכְלֵי שֶׁלְחֻנְךָ: כִּי-כֹן, קָרְבוּ אֵלַי, בְּבָרְחִי, מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם אַחִיךָ. ח. וְהִנֵּה עֹמֵד שָׁמַעִי בֶן-גֵּרָא בֶן-הִימִינִי, מִבְּחָרִים, וְהוּא קָלְלָנִי קָלְלָה נְמָרְצָת, בַּיּוֹם לְכַתִּי מִחֲנִי; וְהוּא-יָרַד לְקִרְאָתִי, הִיָּרְדוֹ, וְאָשָׁבַע לוֹ בִּיהוָה לְאָמֹר, אִם-אֶמִיתָךְ בְּחָרֵב. ט. וְעָתָה, אֶל-תִּנְקָהוּ, כִּי אִישׁ חָכָם, אֶתָּה; וַיִּדְעָתָה אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה-לוֹ, וְהוֹרַדְתָּ אֶת-שִׁיבְתוֹ בְּדָם שָׂאוֹל. י. וַיִּשְׁכַּב דָּוִד, עִם-אֲבֹתָיו; וַיִּקָּבֵר, בְּעִיר דָּוִד.

יא וְהִימִים, אֲשֶׁר מֶלֶךְ דָּוִד עַל-**יִשְׂרָאֵל, ארבעים, שנה**: **בחברון** מלך, **שבע שנים**, ו**בירושלים** מלך, **שלושים ושש שנים**

חיי דוד המלך

נמשח למלך היה בן	30 שלושים שנה.	על חברון מלך	7 שבע שנים
על ישראל מלך	40 ארבעים שנה.	על ירושלים מלך	33 שלושים ושלוש שנה.

70 שנה

ס"ה

70 שנה

סך הכל חי

מתוך הספר "הספר: דוד המלך ועצמת התהלים, סיפור חייו וייסוריו"

מאת: כל הזכויות שמורות © לבעלת האתר ומחברת הספר: שולמית גד

http://www.kingdavidstory.com/he_BookRights.aspx

מותר להשתמש בחומר המופיע באתר ובספר לצורך לימוד ולא למטרות רווח: לתלמידים והורים, סטודנטים, מורים, גננות, מדריכים/ות, מלמדים, רבנים ולכל החפצים בלימוד הנושא, להכנת שעורים, הרצאות ועבודות, ולכל זיכוי הרבים.

דוד מלך ישראל "חי וקיים" עד עולם

חלק א'

כאשר עלה בלב דוד המלך לבנות את בית ה', שלח ה' בידי נתן הנביא לאמור: "אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ וְהִכִּינְתִּי אֶת מַמְלַכְתּוֹ, הוּא יִבְנֶה בַּיִת לְשִׁמִּי" (שמואל ב', ז' י"ב). ושם הבטיחו ה' שיכונן לבנו אשר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ כסא מלכות עד עולם: "וְכִנְנִיתִי אֶת כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ עַד עוֹלָם". מובא בדברי הימים א' כ"ב: "הִנֵּה בֶן נוֹלָד לָךְ, הוּא יִהְיֶה אִישׁ מְנוּחָה. וְהִנְחוּתִי לוֹ מִכָּל אוֹיְבָיו מִסָּבִיב, כִּי שְׁלֹמֹה יִהְיֶה שְׁמוֹ, וְשָׁלוֹם וְשִׁקְטָא אֲתָן עַל יִשְׂרָאֵל בְּיָמָיו. הוּא יִבְנֶה בַּיִת לְשִׁמִּי, וְהוּא יִהְיֶה לִּי לְבֶן וְאֶנִּי לוֹ לְאָב, וְהִכִּינֹתִי כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ עַל יִשְׂרָאֵל עַד עוֹלָם". תהלים פ"ט ד': "...כִּרְתִּי בְּרִית לְבַחֲרִי, נִשְׁבַּעְתִּי לְדָוִד עֲבָדִי. עַד עוֹלָם אֶכִּין זֶרְעֶךָ, וּבְנֵיךָ לְדֹר וָדֹר כְּסֵאֲךָ סֵלָה"... דברי הימים א' כ"ח: "וַיִּבְחַר יְיָ אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל בֵּי מִכָּל בְּיַת אָבִי לְהִיּוֹת לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם. כִּי בִיהוּדָה בָּחַר לְנַגִּיד, וּבְבֵית יְהוּדָה בְּיַת אָבִי, וּבְבְנֵי אָבִי - בֵּי רָצָה לְהַמְלִיךְ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל".

"חי וקיים" זה תואר המתאים לדוד המלך שיש לו חיים, אשר נָדַע להעריך ולמצות את החיים שקיבל במתנה, כי לא היו לו חיים משלו. דוד המלך חי וקיים ומלכותו קיימת עד עולם, למרות שלא היו לו חיים משלו והוא חי רק 70 שנה ממה שנתן לו אדם הראשון, הוא חי וקיים.

מובא בזוהר: והקב"ה לא נוח לפניו מכל בניו של יעקב שולט במלכות לעולם - אלא ליהודה ולא לשאר בניו של יעקב. שנאמר: "לא יָסוּר שִׁבְט מִיְהוּדָה... וְלוֹ יִקְהַת עַמִּים" (בראשית מ"ט, י). ומה ראה הקב"ה לתת שלטון ליהודה מכל שאר אחיו? אלא הסתכל הקב"ה בשמו הגדול שהיה רשום בשמו של יהודה (אם מורידים מיהודה את האות ד' מקבלים את שמו של הקדוש-ברוך-הוא, שם ה-ו-י-ה-ה-קדוש), ובשבילו השליטו על הכל ושלטונו לא יפסק.

"יְחִי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְעֹלָם"

"יְחִי אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ דָּוִד לְעֹלָם" אומרת בת-שבע לאחר שדוד המלך מבטיח לה כי בנה שלמה הוא אשר ימלוך אחריו וישב על כסאו, וְלֹא אֲדוֹנִיהוּ אַחֲיוֹ הַגְּדוֹל מִמֶּנּוּ. היא אומרת זאת למרות שברור לכל שאף בן אדם לא יכול לחיות לעולם.

בגמרא מובא: שבת-שבע היתה צדקת גדולה ובעלת רוח הקודש וכאשר אמרה "לעולם" - היא ידעה ברוח הקודש שמלכות דוד תהיה לעולם, ולכן זכתה לשלמה בנה ימלוך אחרי דוד.

העוסק בתורה נקרא "חיי"

דוד המלך נקרא זקן כשהיה בסך הכל בן 70 שנה. אמרו רבותינו ש"זקן" הכוונה לאדם תלמיד חכם שקנה חכמה. ונאמר: והמלך דוד זקן כיון שדוד המלך היה גדול בתורה, קנה חכמה ועסק בתורה כל הזמן, וגם בעולם הבא יקרא חי. מי שלומד תורה לעולם לא נקרא מת. כך עם ישראל - חי וקיים לעולם. התורה נקראת חיים, ולכן החכם העוסק בתורה נקרא חכם והוא נקרא חי. כל מלכות דוד שואבת את כוחה מכך שדוד למד תורה בעולם הזה. מהות התורה היא החיים, והחיים בעיקר בעולם הבא. כל מלכות בית דוד עומדת על התורה.

בכל התנ"ך - "זקן" מובא רק לגבי שלושה אנשים: אברהם, יהושע ודוד:

אברהם - היה ראש לכל אומות העולם.

יהושע - היה ראש לישראל, שכבש וחילק את הארץ לשבטים.

דוד - היה ראש למלכות.

"חי וקיים" - ששפתותיו דובבות בקבר

"אֲתֵתְהִלָּךְ לִפְנֵי יְיָ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים" (תהילים קט"ז, ט'). "אַרְצוֹת" - הכוונה גם בעולם הזה וגם בעולם הבא.

בגמרא ביבמות מובא - דוד המלך אומר: "**אֲגוּרָה בְּאֵהָלֶךָ עוֹלָמִים**" (תהילים ס"א, ה'). "עוֹלָמִים" הכוונה לעולם הזה ולעולם הבא. אמר לו הקב"ה: וכי יכול אדם לגור בשני עולמות? אמר דוד לפני הקב"ה: יהי רצון שאחרי שיפטר מן העולם, יגידו דברי תורה בשמו, ובאותה שעה יהיו שפתותיו דובבות בקבר, וילמד זכות על עם ישראל. ואכן, זכה דוד המלך שיקראו תהלים כל הזמן, כל הימים, בכל שעות היממה, בכל העולם ובכל הדורות, זכותו תגן עלינו, אמן.

לפי חכמי הקבלה: כשהצדיק נפטר הוא כאדם ישן (ישני עפר), וכאשר מזכירים דברי תורה בשם של צדיקים, הם מתעוררים. וכאשר לומדים דברי תורה, חשוב להוציאם בפה ולבטא בשפתיים ואז - ההבל היוצא מפי לומד התורה מעיר את הצדיק בקבר, ושפתותיו דובבות בקבר והוא יכול ללמד זכות על אומר התהלים ועל משפחתו ועל כלל ישראל.

בזוהר מובא: שכל צדיק שהיה בעולם הזה ואמר דברי תורה, וכל מי שלמד דברי תורה והשמיע דברי תורה הקול לא נאבד, הקול מצוי בעולם הזה, והדיבורים הללו, דברי התורה הללו ישארו בעולם הזה. באויר הרקיע מצויים כל אותם קולות של כל אלה מישראל, שלמדו תורה במשך כל הדורות. ואם אדם לומד תורה ואומר איזה מאמר של צדיק, אז אותו קול מתחבר עם קולו והוא הצדיק חי. הקול עושה פעולות עצומות בעולם הזה ובכל העולמות, לכן חשוב לבטא לימוד תורה, תהלים, תפילה וכו' - בשפתיים - בקול ואפילו בלחש, והעיקר להוציא את הדברים בפה, ובשום אופן לא להסתפק ב"קריאה" בעיניים.

ומאחר שלדיבור ולקול יש עוצמות לטוב ולמוטב שאנו לא יכולים אפילו לדמיין ולשער, אזי חשוב ביותר להתרחק מכל דיבור של לשון הרע ואפילו מאבק לשון הרע. (ראה פירוט "כח הדיבור" בפרק: עוצמת התהלים).